

La Fundació Teatre del Mar s'obre camí en l'escena mallorquina

Una aposta pel teatre de qualitat

Lluís Colom, president de la Fundació Teatre del Mar, i Carles Molinet, president del grup Iguana Teatre, han unit esforços, amb molta més gent, perquè fer teatre de qualitat a Mallorca sigui una realitat d'aquí a uns anys.

El grup Iguana Teatre fa anys que cercava un espai per poder realitzar els seus projectes escènics. Sembla que per fi ho han aconseguit: Iguana Teatre realitzarà dues produccions anuals pròpies dins del Teatre de la Mar.

—*En què consisteix la tasca de la Fundació?*

LLUIS COLOM: És una entitat jurídica sense ànim de lucre, i és una iniciativa d'un teatre públic, no gestionat des de les institucions, sinó des d'una entitat privada que segueix una línia, que té un patronat ampli, i a partir d'aquest projecte es demana una subvenció a les institucions públiques. Amb això, l'administració s'estalvia tota una sèrie de càrrecs dins la fundació i també s'evita un dirigisme cultural. És la línia del Teatre Lliure de Barcelona.

—*D'on va sortir la idea de fer un teatre d'aquestes característiques?*

LL. C: La idea va sortir de la Iguana Teatre. La Iguana es plantejava tenir una sala pròpia, però el projecte a partir d'aquest grup hauria estat impossible. Aleshores ens van proposar, a una sèrie de gent, fer un projecte més ampli i ambiciós, del qual la Iguana pogués formar part i s'asseguràs la possibilitat de fer dos muntatges anuals, que no cobririen la programació de tot un any.

A partir d'aquí, es va cercar una gent amb sensibilitat pel teatre i van sortir un dissenyador gràfic, els arquitectes del projecte, un advocat, un assessor fiscal i jo mateix, que feia feina de crític, i vam constituir un patronat que, juntament amb algunes entitats com l'OCB, la UIB, l'Associació de Veïnats del Molinar i La Iguana, formen el patronat.

—*Quines línies generals determinaran les actuacions al Teatre del Mar?*

LL. C: El més important és programar la sala. Una sala de 250 persones, polivalent, on l'espai s'adapta al muntatge i no a la inversa.

A banda del que és la programació de la

sala, volem donar vida al món teatral, incidir dins el món de l'educació per intentar donar un poc de força als professors d'institut que fan aquesta assignatura optativa i ajudar aquesta gent que fa COU, si decideix fer teatre, pugui anar a l'Institut del Teatre de Barcelona. En aquesta línia, ja hi ha un conveni amb la Conselleria de Cultura consistent en dues beques de mig milió de pessetes cadascuna per estudiar fora.

CARLES MOLINET: També voldríem potenciar que els autors mallorquins es decidissin a escriure teatre, que fessin l'experiment. Volem unir el món de la creació literària i el món del teatre.

—*¿Quan s'haurà acabat el teatre?*

C. M: Existeix una subvenció extraordinària, destinada únicament a la rehabilitació del teatre. Aquest capítol, es pretén que el cobreixin les institucions. No així altres capítols que aniran arribant, com el de programació o organització de cursos, que vendrà per part de la iniciativa privada.

LL. C: Les obres podrien estar acabades en nou mesos, però dubtam molt que el pressupost necessari, que arriba a uns 80 milions, arribi el 93. Les subvencions que hi ha ara representen un 5% del global del cost.

C. M: Justament ara passem per un moment econòmic una mica especial a Balears, perquè primer vam passar un període post-electoral, que significava una buidada d'arques institucionals dedicada a les campanyes, i això va representar una inversió cultural ínfima, i quan hem entrat en el segon any, on un esperava respirar en matèria cultural, s'ha trobat que, no ja per a la inversió municipal o autonòmica, sinó a nivell estatal ens arriba una crisi que una altra vegada torna a pagar la cultura.

TEATRE A MALLORCA

—*¿Existeix una afició popular al teatre?*

C. M: Crec que en qüestió de públic he

notat un augment, dins un tipus concret de companyies, hem batut rècords en els dos darrers anys. No crec que això vulgui dir que hi hagi molta més gent, perquè en aquests dos darrers anys hi ha hagut menys oferta teatral; ara, que aquest públic que assistia amb assiduitat al festival de teatre, per exemple, s'hagi abocat a un tipus de companyia com La Iguana, en aquest cas, ens fa pensar que hi ha un futur en la línia de teatre que volem marcar, que és el teatre d'art.

LL. C: A la gent jove els agrada que els dones coses bones. El problema és que si vas al teatre per primera vegada i és una cosa inaguantable, t'exposes a no tornar-hi en la vida.

—*¿Es possible que la gent que va a veure un Xesc Forteza, per exemple, vengui a veure espectacles com els que fa La Iguana?*

C. M: Crec, en general, que no. Hi ha molt poques coincidències i els que van a veure'n un no van a veure l'altre. De totes maneres, crec que és bo el fet que existeixi el teatre comercial i que existeixin tots dos. A França existeix el teatre *Boulevard* i també hi ha l'Odeon, que ofereix un teatre més de qualitat. Això fa que el teatre sigui viu: no pots eliminar l'empresa privada i comercial, i no pots eliminar la part pública dient que el teatre s'ha d'autofinançar, perquè t'exposes que "cul" i "caca" siguin les paraules més emprades al teatre. Has de trobar un camí on hi hagi una oferta pública i una de comercial i que això faci un intricat de camins possibles per a qualsevol empresa teatral. Has de tenir en compte que les empreses teatrals són les fàbriques on fan feina els actors. Si no hi ha llocs de feina, no hi ha teatre.

—*Però el teatre comercial haurà d'evolucionar.*

C. M: Jo crec que serà el mercat qui el

Lluís Colom i Carles Molinet creuen que el teatre de qualitat té un públic potencial a Mallorca.

JOAN CELIA

farà evolucionar. El teatre comercial sí que evoluciona d'una forma paral·lela i directa al mercat. La gent paga per unes coses que, si no evolucionen, desapareixen. També m'agradaria afegir que, per desgràcia, moltes iniciatives teatrals aquí han tingut una tendència exclusivista. El discurs deia, aproximadament: "Som els més bons i els únics". Aquest discurs s'ha de rompre, i crec que la Fundació ha de rompre aquest motlle exclusivista i ha d'obrir aquesta concepció.

—És pot parlar, així, d'un teatre majoritari i un altre de minoritari?

C. M.: Jo no diria això. Per exemple: hem de tenir en compte que l'Odeon, on es fa un teatre culte i d'art, és ple sempre, i també és ple el teatre Boulevard. ¿És possible que el Boulevard tenguí més gent? Sí. El teatre Boulevard pot tenir una obra en cartell dos anys i l'Odeon la tindrà dos o tres mesos, perquè donaran pas a una altra oferta. Són orientacions diferents.

Ll. C.: El que és clar és que no volem que el Teatre del Mar doni la imatge de deixar el teatre comercial per a majories i que només es farà un teatre per minories. Ens podem trobar que hi ha una gent que interpreta que només es farà teatre d'avantguarda, però s'ha de rompre amb la idea que

només el teatre culte és el d'avantguarda.

—Quina ha estat l'evolució del teatre a Mallorca des dels 80 fins ara?

C. M.: Crec que els principis dels anys 80 són un moment d'inflexió important. Va ser un moment on una sèrie d'iniciatives que van aparèixer des de la democràcia van començar a consolidar-se i a ser realitats. Hi havia companyies com Farsa o s'Estormell, en Pere Pavia, que eren companyies que funcionaven amb moltes dificultats. En van aparèixer d'altres i van provocar que l'ajuntament organitzàs el memorial Llorenç Moyà. Es van arribar a censar més de trenta companyies a Ciutat. Tots fèiem teatre aficionat, i hi havia companyies que preteníem professionalitzar-nos. Tot això, que venia una mica a imitació al moviment que hi va haver a Catalunya amb els Joglars, els Comediants, després el Teatre Lliure, va produir a Mallorca aquest sorgiment. A mitjan 85, la Iguana es va constituir en cooperativa i va ser el primer moment en què van existir entitats professionals. Era el moment en què vèiem el camí per crear una estructura professional. Ens podíem assignar un sou i podíem contractar gent per fer un muntatge.

El que ara ha canviat, en el 93, és que hi ha una sèrie de companyies que so-

nen, que la gent ja sap qui són i que hi ha un coneixement previ sobre els grups. També crec que ara és un altre moment de canvi: quasi alhora que una companyia es crea, se li demana una especialització. Al principi, tothom feia teatre infantil, cercaviles... però ara tots segueixen un camí definit.

Ll. C.: D'altra banda, jo crec que el que no ha evolucionat ha estat la política de l'únic teatre públic que hi ha a Palma, el Principal, on hi ha hagut el mateix director durant deu anys. Hem tingut la mala sort que no fos un catalanista sinó més aviat tot el contrari: ha seguit una política en què dur una companyia de Catalunya li ha representat un gran esforç, però on s'ha duit teatre comercial de Madrid a una sala dotada públicament amb fons de la comunitat autònoma. Això no té sentit. Aquí només s'han produït coses de l'estil de *Don Juan Tenorio*... i no hi ha hagut una idea del que es volia fer. És a dir: no se sabia si era un centre de programació o un centre de producció o si la seva missió era tenir molta gent asseguda a les butaques... Crec que hi ha hagut una manca de cultura a l'hora de dirigir el teatre.

Xim Fuster